

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Razred 34 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Aprila 1927.

PATENTNI SPIS ŠT. 4173

Nikola Josif Bensa, orožni mojster, Maribor.

Izločevalac koščic za črešnje, slive in dr.

Prijava z dne 23. julija 1925.

Velja od 1. decembra 1925.

Znani so izločevalci koščic, pri katerih je pritrjena na enem koncu prožnatega žičnega stremena, izrivalna igla, na drugem koncu nastavna luknjica iz porcelana za črešnje ali podobno pečkato sadje. — Ti izločevalci koščic imajo ta nedostatek, da raztrga izrivalna igla v obsegu njene oblike, zunanjo lupino sadja, vsled česar se izgubi mnogo soka in, da je vod igle zelo pomanjkljiv, tako, da ista večkrat zdrsne mimo koščice, sad sicer predre, toda koščice ne izloči, temveč potisne na stran. Posledica tega je, da oslane koščica vseeno v sadu in se mora še enkrat predreti, vsled česar se izgubi še več soka in časa.

Namen predležeče iznadbe je tedaj, odstraniti te nedostatke, ter ustvariti gotovo delujočega in priročnega izločevalca koščic.

Bistvo iznajdbe obstoji v tem, da vodi izrivalna igla proti nastavnim luknjici sadja centrično in ravno in je opremljena z 3 ali več radijalnimi, klinastimi rezali, katerih sečna točka leži v osi nižje napram zunanjimi končnicami rezal, vsled česar je ekscentrično ležeča konica koščice nastavljenega sadja po izrivalcu primorana, da zdrkne proti srednji sečni točki in se tako gotovo izloči. — Ker se vsled ozkih rezal lupina kakor tudi sadno meso popolnoma prereže in se radijalni jezički lupine in mesa po prehodu izrivalne igle zopet zapro, se izgubi zelo malo sadnega mesa. Pri nadaljnjem pritisku izrivalca se koščica pomika skozi sadno meso ter izstopi skozi lupino pri nastavku pečla, vsled česar odkaplja najmanj soka.

V Fig. 1—3, je predočena izvršilna o-

blika v pogledu od strani, v pogledu od zgoraj in v pogledu od spodaj.

Fig. 4 in 5, predstavljata rezalno glavo izrivalca v povečanem merilu.

Fig. 6 in 7, predstavljata nasproti Fig. 1—3 enostavnejšo izvršilno obliko.

Izrivalna igla 1 ima na koncu glavico 2 za nastavo palca pri uporabi naprave, ter se ravno vodi v tulcu 3 in sicer centrično k prehodni odprlini koščice 4 nastavka za sadje 5. — Zadnji je s spodnjim delom voda 3 trdno zvezan z dvema stremenoma 6 in 7.

Da se z izločevalcem koščic deluje lahko samo z eno roko, sta na vodu 3 predvideni dve odprlini 8 in 9 za vtikanje kazalca in sredinca in je med zgornjim delom voda 3 in končni glavici 2 igle 1 uvrščena spiralna zmet 10, da se vrne igla, po odmiku palca, v fig. 1 narisanogo lego.

V smislu te izvršilne oblike so izdelani nastavek za sadje, nosilni stremen in držalni stremen iz enega samega kosa žice na ta način, da je izdelan začetek žice po večkratnem koničnem (Fig. 1) gosto eden na drugem ležečem spiralnem ovoju (Fig. 2) najprej v nastavek za sadje, potem zakrivljen desno navzgor vodeči (Fig. 1) nosilni stremen 6, po enkratnem ovitju spodnjega dela voda 3 levi držalni stremen 8 in po enkratnem ovitju zgornjega dela voda 3 izdelan desni držalni stremen 9 in se po ovitju spodnjega dela voda 3 (med že obstoječimi ovoji) po napravi levega nosilnega stremena 7 vrne k nastavku za sadje ter se konec 12 na istem pritrji.

Z upotapljanjem v cinovo kopelj se zvarijo posamezni zavoji spirale 5, kakor tudi

ovoji na vodu 3 in se po tej izvršilni obliki posebno izenostavi in poceni naprava, ker se ovijanje in sestavljanje žice vrši mašinelno.

Oblika rezalne glavice na koncu izrivalca je razvidna iz povečane predstave v Fig. 4 in 5, v pogledu od zgoraj in od strani in sicer v izvršilni obliki z 4 rezali. Se pa lahko uporabi tudi samo 3 ali tudi 5 ali več rezal. Bistveno je, da imajo skupno osno sečno točko, ki leži nižje napram zunanjim kočnicam rezal.

Zunanje kočne točke 13—16 leže izven oblike izrivalne igle 1, da z napravo daljših jezičkov v sadnem mesu olajšajo izogib istih pri potisku igle 1. Skupna sečna točka 17 rezal leži v osi igle in sicer nižje kakor konice 13—16, pri čemur je konica sadne koščice pri vsaki poljubni ekscentrični legi primorana zdrkniti ob robih rezal 13—17, 14—17, 15—17 in 16—17, proti sečni točki 17. Na ta način sedi koščica pri pritisku skozi sadno meso v trdni podstavni ploskvi in ne more stransko izmakniti. Rezala so v prehodni smeri ozka in klinasta (16 v Fig. 5) in tako lahko prederejo v sadno meso, medtem, ko zadnje zopet pritiska na obseg igle 1 in isto zagosti, tako, da nemore izstopiti sadni sok.

V Fig. 6, je narisano izenostavljenje v Fig. 1, opisane izvršilne oblike, ki obstoji v tem, da sta zgornji in spodnji vod izrivalne igle 1 tvorjena iz žičnih ovojev 18 in 19 samih in tako odpade vodilni tulec 3 Fig. 1. Namesto iz žičnih spiralnih zavojev napravljenega nastavka za sadje, se uporabi običajni obroček iz porcelana 20, katerega objameta žična konca 11 in 12. Posebna prednost ravno te izvršilne oblike obstoji v tem, da odpade vodilni tulec 3 za izrivalno iglo in so zaradi tega vsi deli za snaženje ugodno in lahko pristopni. Da se tudi zmet 10 (Fig. 1) prihrani, je izrivalna igla na zgornjem koncu namesto z pritiskalno glavico 2, opremljena z odprtino 21 za palec, kateri izvaja pritiskanje in umikanje izrivalne igle 1.

V Fig. 7, je izražena izvršilna oblika, pri kateri so: nasadek za sadje 5, nosilni stremeni 6, 7, držalni odprtini 8, 9 in vodilni tulec 3 izstancani iz enega samega kosa pločevine in v kalupnjaku dovršeno stisnjeni, vsled česar se doseže bistveno pocenjenje iz pospešitev izdelovanja.

Način delovanja izločevalca koščic je pri vseh njegovih izvršilnih oblikah sledeči:

V držalne odprtine 8, 9 se vtakneta kazalec in sredinec desne roke in nje palec se posadi na pritiskalno glavico 2 (Fig. 1—3) ali utakne v odprtino 21 (Fig. 6) tako, da se lahko cela naprava ugodno in

gotovo drži z desno roko nad posodo za zbiranje koščic.

Z levo roko se sadje (črešnje, sliva ali dr.) tako položi da nastavek za sadje 5 (Fig. 1—5) ali 20 (Fig. 6), da leži pecljeva luknjica sada na odprlino 4. Nato se pritiska izrivalac 1 s palcem desne roke, koščica pade v nabiralno posodo, naprava se potem drži nad nabiralno posodo za sadje in se po umiku palca, spusti izločeni sad.

Patentni zahtevi:

1. Izločevalac koščic za črešnje slive in dr. označen tako, da se izrivalna igla (1, fig. 1—3) centrično in ravno vodi (3) proti nastavku za sadje (5), ter je opremljena s tremi ali več radialnimi klinastimi rezali (13—17, 14—17, 15—17 in 16—17, Fig. 4 in 5), katerih nolranja sečna točka (17) napram zunanjim kočnicam (13, 14, 15, 16) rezal, osno nižje leži, vsled česar se pri pritisku izrivalne igle gotovo doseže tudi ekscentrično ležeča konica koščice vložene sadsja, in se z radialnimi, nazaj poliskajočimi jezički sadnega mesa izogne izstopu sadnega soka.

2. Izvršilna oblika izločevalca koščic po zahtevi 1, označena tako, da je opremljena izrivalna igla (1) na koncu z pritiskalno glavico (2) za palec in njegov uravnajoči vod (3) z dvema odprtinama (8 in 9) za kazalec in sredinec v to svrhu, da se dela s pripravo samo z eno roko.

3. Izvršilna oblika izločevalca koščic po zahtevah 1 in 2, označena tako, da so zvitli nastavek za sadje (5), nosilni stremeni (6, 7), kakor držalni odprtini (8 in 9) za kazalec in sredinec iz enega samega kosa žice in oboji te žice trdno drže vodilni tulec (3) izrivalne igle (1) v to svrhu, da se izenostavi in poceni izdelovanje izločevalca koščic.

4. Izvršilna oblika izločevalca koščic po zahtevi 3, označena tako, da tvorite gornja in spodnja zanjka (18 in 19) uravnajoči vod izrivalne igle (1) iz, za držalni odprtini (8 in 9) in nosilni stremeni (6 in 7) porabljenе žice, katere konca (11 in 12) oprimetata običajni obroček iz porcelana (20) za nakladanje sadsja v to svrhu, da so za snaženje naprave lahko dostopni vsi deli.

5. Izvršilna oblika izločevalca koščic po zahtevi 4, označena tako, da ima izrivalna igla (1) na gornjem koncu odprtino (21) za vtikanje palca v to svrhu, da pritisk in umik izrivalne igle lahko deluje brez namestitve zmeti (10, Fig. 1).

6. Izvršilna oblika izločevalca koščic po zahtevah 1—5, označena tako, da so nastava-

vek za sadje (5), nosilni stremeni (6 in 7), iglo (1) stancani in stisnjeni iz enega sa-
držalni odprtini (8 in 9) za sredinec in mega kosa pločevine (Fig. 7) v to svrho,
kazalec in vodilni tulec (3) za izrivalno

iglo (1) stancani in stisnjeni iz enega sa-
držalni odprtini (8 in 9) za sredinec in mega kosa pločevine (Fig. 7) v to svrho,
kazalec in vodilni tulec (3) za izrivalno

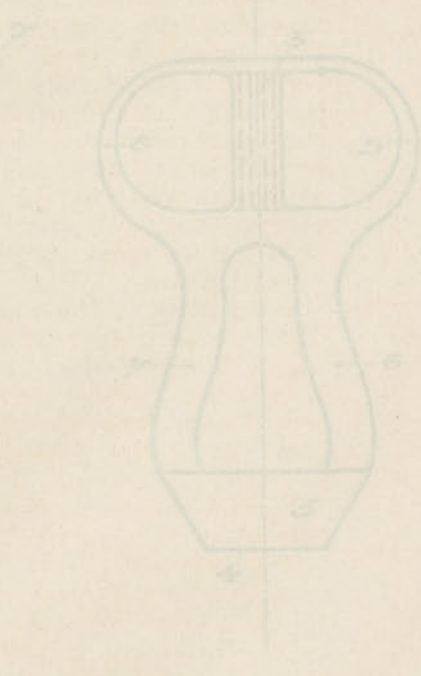
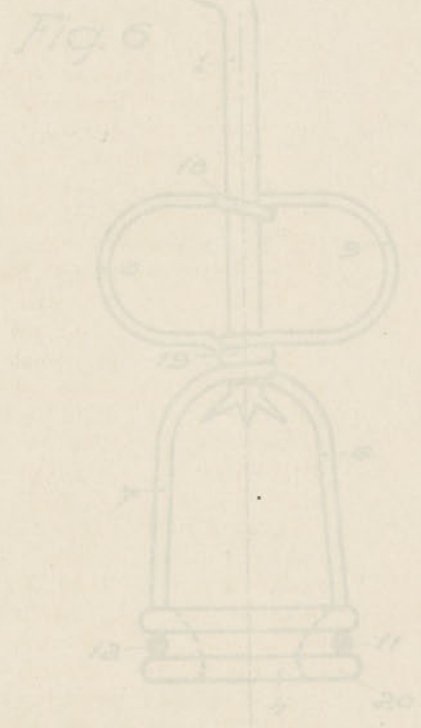
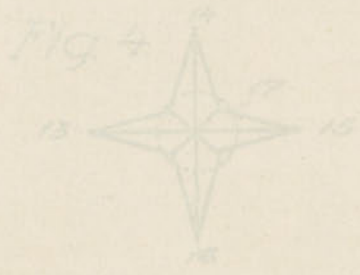
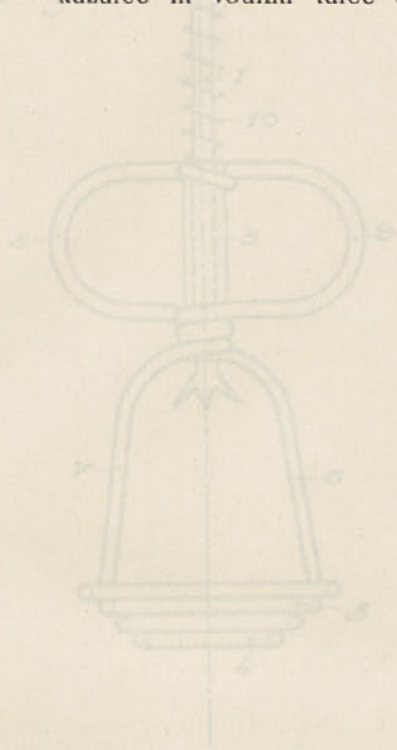

Fig. 1.

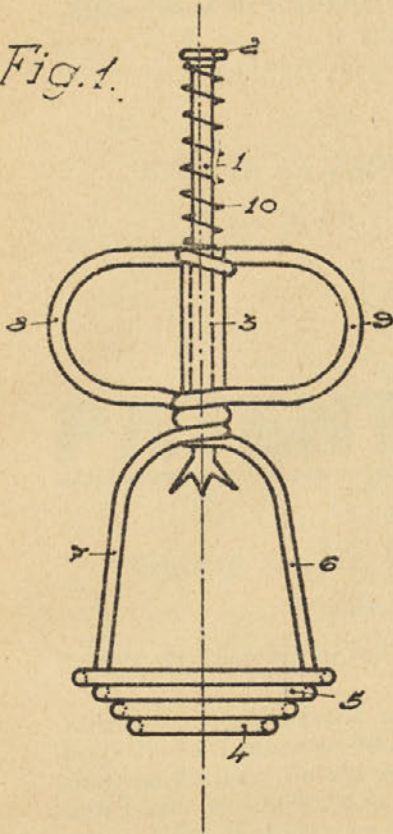

Fig. 4.

Fig. 6.

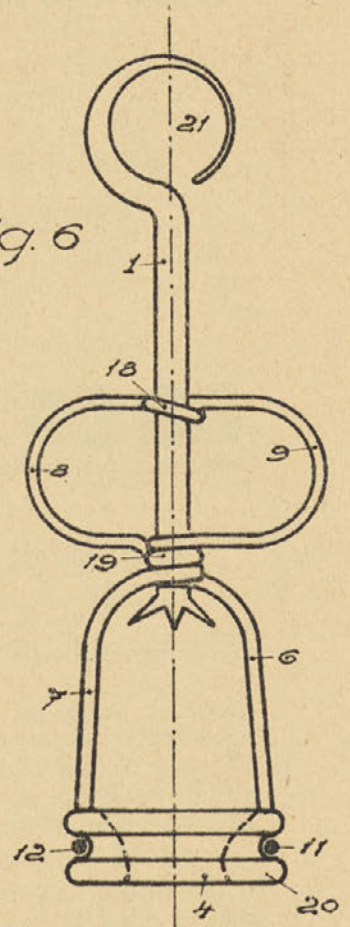

Fig. 5.

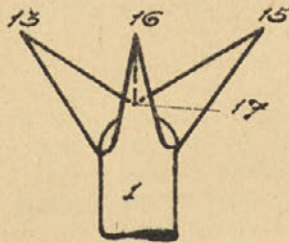

Fig. 2.

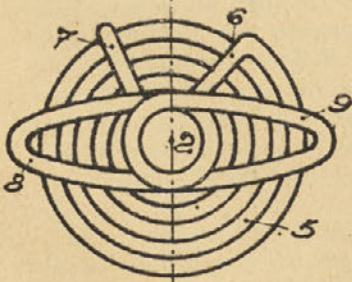

Fig. 3.

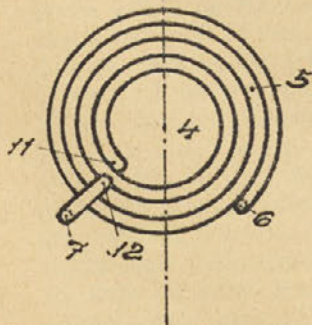

Fig. 7.

